Magiczny Kraków

Krakowskie użytki ekologiczne

2025-02-22

Ponad 200 mln zł to łączna suma wszystkich wniosków o ustalenie wysokości odszkodowania skierowanych wobec Prezydenta Miasta Krakowa z tytułu ustanowienia użytków ekologicznych na terenie Krakowa, z tego ponad 146 mln zł stanowią pozwy już złożone do sądów przez firmy i osoby fizyczne.

Ustanowienie użytku ekologicznego następuje w drodze uchwały rady gminy. Użytkiem mogą zostać tereny, które zasługują na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin lub czy zwierząt oraz ostoje lub miejsca sezonowego ich przebywania.

Na terenie Gminy Miejskiej Kraków Rada Miasta Krakowa ustanowiła dotychczas 19 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 183,64 ha. W ostatnich latach ustanowiono użytek Zakrzówek o obszarze 17,5 ha, Zakrzówek enklawa wschodnia – 1,4 ha, Słona Woda obszar o powierzchni 13,53 ha oraz Łąki na Klinach o powierzchni 5,82 ha.

Użytki ustanawiane na gruntach gminnych nie wzbudzają kontrowersji. Jednak wiele z tych terenów to nieruchomości stanowiące własność podmiotów prawnych i osób fizycznych, którzy występują do władz miasta z żądaniem odszkodowania. Aktualnie łączna suma wszystkich wniosków o ustalenie wysokości odszkodowania opiewa na kwotę ponad 200 mln zł, z tego ponad 146 mln zł stanowią pozwy złożone do sądów przez firmy i osoby fizyczne. Podczas sesji radni podkreślali jednak, że nigdy w Polsce nie zasądzono tak wysokich odszkodowań.

Użytek ekologiczny Zakrzówek o powierzchni ok. 17,5 ha, który został ustanowiony w 2014 r. obejmuje m.in. nieruchomości stanowiące własność spółki Kraków City Park sp. z o.o. Teren ten był przeznaczony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego „Rejon ul. Św. Jacka Twardowskiego” w zdecydowanej części pod tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Spółka Kraków City Park wystąpiła o ustalenie wysokości i wypłatę na jej rzecz odszkodowania w kwocie ok. 109 mln zł i jest to najwyższa kwota oczekiwanego odszkodowania. Decyzją Prezydenta Miasta Krakowa odmówiono ustalenia wysokości odszkodowania. Obecnie toczą się mediacje sądowe między spółką a Miastem Kraków w celu zawarcia ugody w tej sprawie. Również w przypadku użytku Zakrzówek – enklawa wschodnia sytuacja prawna jest skomplikowana i należy się liczyć z roszczeniami właścicieli terenu. Uchwałę o ustanowieniu użytku unieważnił wojewoda, jednak WSA przywrócił uchwałę. Wyrok jeszcze jest nieprawomocny.

Obecny 12 lutego na sesji prezydent Aleksander Miszalski zapewnił, że podejmie wszystkie dopuszczone prawem działania w celu ostatecznego ustanowienia użytku.

Również w sprawie Łąk na Klinach do Prezydenta Miasta Krakowa wpłynęły wnioski o ustalenie odszkodowania na łączną kwotę ponad 68 mln. Podobnie w sprawie użytku Słona Woda zawnioskowano o 9 mln zł z tytułu odszkodowanie.